

Розділ 9.8. ЕПІФІЗ

Епіфіз являє собою невелике овальне тільце, розташоване в борозні між передніми горбами чотиригорбикового тіла і прикрите зверху мозолистим тілом і великими півкулями. Залоза іннервується симпатичними нейронами, що знаходяться під контролем ядер головного мозку, які одержують і передають сигнали від фоторецепторів сітківки.

Епіфіз впливає на статеве дозрівання, а також на ріст тіла, особливо в дитячому віці. Виробляє гормон **мелатонін**, що діє на меланофори (пігментні клітини) і викликає їх посвітління, на відміну від інтермедули. Мелатонін гальмує секрецію гонадотропінів і активність статевих залоз, викликаючи в статевонезрілих особин затримку статевого розвитку, а в дорослих – зменшення розмірів яєчників і гальмування естральних циклів. У темряві синтез мелатоніну підвищується і гормон змінює активність щитовидної залози, надниркових залоз і гонад. Мелатонін також впливає на час настання овуляції.

Крім того, епіфіз є *«біологічним годинником»*, забезпечує добовий біоритм; діє як орган, що перетворює періодичну нервову активність, викликану світлом, в ендокринну секрецію. Епіфіз містить також велику кількість **серотоніну** (його кількість збільшується в періоди найбільшої освітленості), що є попередником мелатоніну.